



# **Directivas per survegnir ina permissiun per maisas da mezdi**

Stadi dal 1. da november 2010

## Cuntegn

<b>Cuntegn .....</b>	<b>I</b>
<b>1. Champ d'applicaziun .....</b>	<b>1</b>
<b>2. Princips organisatorics e pedagogics.....</b>	<b>1</b>
2.1    Princips organisatorics .....	1
2.2    Princips pedagogics .....	2
2.3    Localitads.....	2
2.3.1    Dumber e grondezza .....	2
2.3.2    Spazi exterior.....	2
2.3.3    Equipament .....	3
<b>3. Persunal .....</b>	<b>3</b>
3.1    Pretensiuns d'experientscha .....	3
3.2    Grondezza da la maisa da mezdi.....	4
3.3    Plan da plazzas / clav dal persunal .....	4
<b>4. Alimentaziun e surveglianza medicinala.....</b>	<b>4</b>
4.1    Alimentaziun .....	4
4.2    Surveglianza medicinala .....	4
<b>5. Igiena d'abitar e protecziun cunter incendis.....</b>	<b>5</b>
<b>6. Finanzas .....</b>	<b>5</b>
<b>7. Assicuranzas.....</b>	<b>6</b>
<b>8. Procedura da permissiun .....</b>	<b>6</b>
8.1    Cumpetenza per conceder la permissiun .....	6
8.2    Dumonda da permissiun .....	6
8.3    Permissiun .....	6
8.4    Midada da las relaziuns .....	7
8.5    Revocazion da la permissiun .....	7
<b>9. Surveglianza.....</b>	<b>7</b>
<b>10. Disposiziuns transitoricas .....</b>	<b>7</b>
<b>11. Entrada en vigur .....</b>	<b>8</b>

## 1. Champ d'applicaziun

Questas directivas valan per la permissiun da maisas da mezdi. Ellas valan sco standards minimals e concretiseschan las prescripcions giuridicas. La basa per las directivas èn l'ordinaziun federala davart la recepziun d'uffants confidads (ORUC; CS 211.222.338) sco er la lescha chantunala davart ils uffants confidads (DG 219.050).

Las maisas da mezdi ston correspunder – ultra da a questas directivas – er a las prescripcions legalas ed ad ulteriuras disposiziuns davart l'igiena d'abitar, davart la controlla da viciualias, davart l'urden da construcziun, davart la protecziun cunter incendis e.u.v.

Las maisas da mezdi dattan ad uffants ed a giuvenils en la vegliadetgna da scolina e da scola la pussaivladad da gentar cuminaivlamain cun auters uffants e giuvenils durant la pausa da mezdi e d'esser tgirads durant questa urella fin al cumentzament da la scola, il suentermezdi.

## 2. Princips organisatorics e pedagogics

*Art. 15 al. 1 lit. a ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sch'i para d'esser garantida in'assistenza che promova il svilup corporal e spierital da la persuna minorenna;"*

*Art. 15 da la lescha davart ils uffants confidads: "En cumplettaziun dal dretg federal vegn la permissiun concedida mo, sche l'uffizi dal servetsch social è sa persvadì che la direcziun responsabla haja fixà l'adempilment da las incumbensas d'educaziun e d'assistenza en moda adequata ed en scrit, e quai uschia che questa fixaziun è accessibla per terzas persunas. Exceptadas da questas premissas per la permissiun èn las maisas da mezdi."*

L'instituziun dispona da princips organisatorics e pedagogics. La finamira è da promover in svilup corporal e spierital da l'uffant.

### 2.1 Princips organisatorics

Ils princips organisatorics ston cuntegnair stringentamain ils sustants puncts:

- descripziun da la furma organisatorica;
- lieu, localitads;
- adressats (gruppa en mira, dumber da plazzas, segment da vegliadetgna);
- uras d'avvertura, vacanzas da manaschi;
- purschida d'alimentazion;
- reglament da tariffas;
- collavuraturas e collavuraturars / persunal;

## Recumandaziun

- Avant l'avertura d'ina nova instituziun sto vegnir fatga ina **cumprova dal basegn**. La cumprova dal basegn (dumonda e registraziun da las purschidas d'assistenza cumplementara a la famiglia ch'existan gia; enquisa tar las vischnancas, tar ils uffizis, tar las personas che mainan las canortas e.u.v.) gida a responder la dumonda, sch'ina nova purschida al pretsch planisà correspundia al basegn u betg.
- Igl è avant maun ina **instituziun responsabla**. Ella garantescha la separaziun da la direcziun strategica ed operativa da l'instituziun.
- Las **cundiziuns d'engaschament** per las collavuraturas e per ils collavuraturs èn formuladas en scrit.
- L'instituziun ha in'**assicuranza da responsabladad da manaschi**.
- La descripziun e la regulaziun da las **pussaivladads da far recurs e da crititgar** per ils uffants e per ils giuvenils sco er per las personas cun la pussanza dals geniturs èn avant maun en scrit.

## 2.2 Princips pedagogics

Ils princips pedagogics ston cuntegnair stringentamain ils suandants puncts:

- procedura d'admissiun, d'entrada e d'exclusiun sco er las cundiziuns correspudentas (criteris per l'admissiun, per l'entrada e per l'exclusiun d'uffants e da giuvenils).

## Recumandaziun

L'instituziun ha in **model directiv**.

## 2.3 Localitads

### 2.3.1 Dumber e grondezza

Las localitads ston avair las suandardas repartiziuns e grondezzas:

- Ultra dals locals accessorics usitads (cuschina e tualettas) ston star a disposiziun als uffants ed als giuvenils almain dus locals da dimora cun avunda glisch naturala. Sco valur directiva valan circa  $3\text{ m}^2$  per piazza senza locals accessorics.
- In dals dus locals sto esser adattà per far pensums.

### 2.3.2 Spazi exterier

- En vischinanza directa da l'instituziun stoi dar in spazi exterier senza traffic (piazza da giugar, prà) che permetta als uffants da passentar lur temp liber a l'aria frestga.

- Per urdains da gieu en il spazi exterior ston vegnir resguardadas las pretensiuns dal ppa.<sup>1</sup>

### **Recumandaziun**

- Sche la maisa da mezdi è entaifer l'areal da scola, vegni recumandà da far ina cunvegnientscha cun la direcziun da scola pertutgant la plazza da scola.
- Il diever da l'areal exterior sto vegnir discutà ordavant cun las proprietarias cunfinantas e cun ils proprietaris cunfinants.

### **2.3.3 Equipament**

- L'equipament sto correspunder als basegns dals uffants e dals giuvenils, e quai tut tenor il stgalim da vegliadetgna.
- Ils locals interiurs ed exteriurs ston avair plazza avunda per far il paus da mezdi, per giugar quietamain, per far pensums e per sa mover.
- Ils locals ston porscher als uffants la segirezza la pli gronda pussaivla:
  - stgalas e lieus, nua ch'igl è avant maun in privel da crudar, ston vegnir segiradas tras spundas u tras tschabargals;
  - medicaments, products da nettegiar e substanzas chemicas veggan tegnids en salv en in lieu nuncuntanschibel per uffants.

### **Recumandaziun**

Cun agid da la "Glista da controlla per ina chasa segira" e dal rapport "Prevenziun d'accidents d'uffants fin 16 onns" dal post da consultaziun svizzer per la prevenziun d'accidents (ppa) pon vegnir eliminads eventuais privels existents.<sup>2</sup>

## **3. Personal**

*Art. 15 al. 1 lit. b ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sche la manadra u il manader sco er sias collauraturas e ses collauraturas èn adattads per lur incumbensas areguard la personalitat, lur sanedad, lur abilitad educativa e lur scolazion e sch'il dumber da collauraturas e da collauraturas basta per las personas minorenas che ston vegnir assistidas;"*

### **3.1 Pretensiuns d'experimentscha**

- Sco persunas cun experimentscha valan collauraturas e collauraturas che han cumpetenças ed experimentschas da tractar uffants e giuvenils en la vegliadetgna respectiva. L'instituziun sto giuditgar ed eventualmain cumprovar questas cumpetenças ed experimentschas.

---

<sup>1</sup> <http://www.bfu.ch> "Bestellen/Shop – inditgar: Kinderspielplätze" (per tudestg)

<sup>2</sup> <http://www.bfu.ch> "Bestellen/Shop – inditgar: Checkliste – inditgar: Unfallverhütung" (per tudestg)

### 3.2 Grondezza da la maisa da mezdi

- Ina gruppera da maisa da mezdi sa cumpona da maximalmain 28 plazzas.
- Uffants cun basegns spezials (p.ex. uffants che n'èn betg sviluppads confurm a lur vegliadetgna; uffants cun impediments; uffants che han in comportament spezial e.u.v.) dovran tut tenor lur basegn d'assistenza fin 1.5 plazzas. Igl è chaussa da la direcziun da l'instituziun e da las persunas d'assistenza actualas da giuditgar davart il basegn d'assistenza.

### 3.3 Plan da plazzas / clav dal persunal

- Per gruppera sto adina esser al lieu almain ina persuna d'assistenza cun experientscha.
- Sch'igl èn occupadas main che 13 plazzas en ina gruppera, sto esser al lieu almain ina persuna d'assistenza cun experientscha. Sch'ina gruppera sa cumpona da 13 fin maximalmain 20 uffants u giuvenils, dovrà almain ina segunda persuna d'assistenza. Ina persuna d'assistenza sto avair experientscha (cf. punct 3.1). Sche la gruppera sa cumpona da passa 21 uffants u giuvenils, ston esser preschentas 3 persunas d'assistenza. Ina da quellas sto avair experientscha.

## 4. Alimentaziun e surveglianza medicinala

*Art. 15 al. 1 lit. c ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sch'i vegn procurà per in'alimentaziun sauna e variada sco er per la surveglianza medicinala;"*

### 4.1 Alimentaziun

- I sto vegnir tegnì quint d'ina alimentaziun sauna ed equilibrada ch'è adattada a la vegliadetgna ed a la stagiun.
- Da gentar datti mintgamai legums u salata.

#### Recumandaziun

- I vegnan distribuidas mo bavrondas senza zutger.
- Suenter mintga gentar lavan ils uffants ils dents.

### 4.2 Surveglianza medicinala

- L'instituziun dispona d'in plan en cas d'urgenza ed en cas d'accidents. Quel infurmescha davart il proceder en cas d'accidents e da malsognas sco er en cas d'urgenza. Il persunal enconuscha il proceder en cas d'urgenza e la piazza da rimmada en cas d'evacuaziuns.
- L'instituziun ha in'apoteca d'urgenza. Ils numers da telefon en cas d'urgenza èn inditgads en moda bain visibla sper il telefon.

## 5. Igiена d'abitar e protecziun cunter incendis

*Art. 15 al. 1 lit. d ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sche las instituziuns correspundan a las pretensiuns renconuschidas davart l'igiена d'abitar e davart la protecziun cunter incendis;"*

- Las localitads e l'equipament ston correspunder a las prescripcziuns legalas sco er ad ulteriuras disposiziuns davart l'igiена d'abitar<sup>3</sup>, davart la controlla da victualias<sup>4</sup> e davart la protecziun cunter incendis<sup>5</sup>.
- L'instituziun ha fixà la cumpetenza per il nettegiament e per l'igiена da las localitads.
- L'instituziun dispona dad avunda stabiliments adattads per sa lavar. Per gruppera stattan a disposiziun almain 2 tualettas separadas.

## 6. Finanzas

*Art. 15 al. 1 lit. e ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sche la chasa da dimora ha ina basa economica segirada;"*

L'instituziun responsabla garantescha la finanziaziun da la maisa da mezdi. La basa economica segirada cumpiglia ils sustants pucts:

- En connex cun l'emprima dumonda per ina permissiun: il preventiv detaglià per l'onn da gestiun ed il plan da finanziaziun per ils proxims 2 onns da gestiun (contribuziuns dals geniturs, contribuziuns da la confederaziun, dal chantun, da las vischnancas, da persunas privatas e.u.v.), supposiziuns approximativas davart il svilup da l'occupaziun ils emprims 3 onns sco er l'urden da salarisaziun da las collavuraturas e dals collavuraturs.
- En connex cun la renovaziun da la permissiun: il quint annual ch'è avant maun (quint da gudogn e da perdita sco er bilantscha) e rapport annual sco er preventiv detaglià.

Las tariffas na dastgan betg surpassar las taxas maximalas liantas ch'en vegnidas fixadas da la regenza (cf. conclus da la regenza, protocol nr. 766, sesida dals 26 da zercladur 2007).

<sup>3</sup> cf. las legislaziuns communalas da construcziun

<sup>4</sup> lescha federala davart victualias ed objects da diever (lescha da victualias, LVic; CS 817.0); art. 12 da l'ordinaziun davart victualias ed objects da diever (OVic; 817.02);

ordinaziun executiva tar la lescha federala davart victualias ed objects da diever (ordinaziun da victualias; DG 507.100);

cf. er [www.alt.gr.ch](http://www.alt.gr.ch) (uffizi per la segirezza da victualias e per la sanedad d'animals)

<sup>5</sup> art. 47 da la lescha davart l'assicuranza d'edifizis (DG 830.100);

art. 7 al. 2 ed art. 11 al. 1 lit. b da l'ordinaziun davart la polizia da fiue (OPF; DG 838.100);

art. 4 lit. c da las disposiziuns executivas tar l'ordinaziun davart la polizia da fiue (DG 838.150);

cf. er [www.gvg.gr.ch](http://www.gvg.gr.ch) (assicuranza d'edifizis dal Grischun)

## 7. Assicuranzas

*Art. 15 al. 1 lit. f ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sch'igl è avant maun in'assicuranza da malsaus, d'accidents e da responsabladad adequata per la persuna minorennna."*

En cas ch'i vegn recepì in nov uffant, ston las persunas cun la pussanza dals geniturs furnir a l'instituziun la cumprova en scrit, nua che lur uffant è assicurà cunter malsogna, cunter accident e da responsabladad.

## 8. Procedura da permissiun

### 8.1 Cumpetenza per conceder la permissiun

*Art. 2 al. 1 lit. a da la lescha davart ils uffants confidads: "L'uffizi dal servetsch social dat a la persuna responsabla la permissiun per: a) la tgira en famiglia e la tgira en chasas da dimora; [...]"*

### 8.2 Dumonda da permissiun

*Art. 14 ORUC: "La dumonda sto cuntegnair tut las infurmaziuns ch'en utilas en chaussa, almain dentant las suandardas indicaziuns:*

- a. intent, furma giuridica e basa finanziala da la chasa da dimora;*
- b. dumber, vegliadetgna e gener da las persunas minorennas che vegnan recepidas, eventualmain program d'instrucziun u purschida da terapias;*
- c. persunalias e scolaziun da la manadra u dal manader, dumber e scolaziun da las collavuraturas e dals collavuratur;*
- d. arranschament ed equipament dals locals d'abitar, da las stanzas d'instrucziun e dal spazi per il temp liber.*

*Sche l'instituziun responsabla da la chasa da dimora è ina persuna giuridica, ston vegnir aggiuntads ils statuts e communitgads ils organs.*

*L'autoritat po pretender mussaments ed ulteriuras infurmaziuns utilas en chaussa."*

I sto vegnir utilisà il formular correspondent (cf. sut [www.soa.gr.ch](http://www.soa.gr.ch)).

### 8.3 Permissiun

*Art. 16 ORUC: "La permissiun vegn concedida a la manadra u al manader responsabel da la chasa da dimora ed eventualmain communitgada a l'instituziun responsabla.*

*La permissiun fixescha quantas persunas e qualas persunas che dastgan vegnir recepidas; ella po vegnir concedida sin emprova u a temp limità e po vegnir colliada cun pretensiuns e cun condiziuns.*

*Sche la direcziun responsabla mida, sto vegnir dumandada ina nova permissiun."*

La permissiun vegn concedida a la direcziun da la maisa da mezdi per in temp limità. En cas d'ina midada da la direcziun ston vegnir inoltradas mo las indicaziuns en connex cun la midada.

## 8.4 Midada da las relaziuns

*Art. 18 ORUC: "La direcziun ed eventualmain l'instituziun responsabla da la chasa da dimora ston communitgar a temp già ordavant a l'autoritat midadas considerablas intenziunadas da l'organisaziun, da l'equipament u da l'activitat da la chasa da dimora, en spezial er l'engrondiment, la dischlocaziun u la serrada da l'instituziun.*

*Plinavant ston vegnir annunziads tut ils eveniments spezials che concernan la sanadad u la segirezza da las personas minorennas, en spezial grevas malsognas, accidents e mortoris.*

*La permissiu dastga restar en vigur mo, sch'il bainstar da las personas minorennas è vinavant garantida; ella sto eventualmain vegnir midada e colliada cun novas pretensiuns e cundiziuns."*

En cas d'ina midada da las relaziuns vegn emessa ina nova permissiu. Quella po vegnir colliada cun novas pretensiuns.

## 8.5 Revocaziun da la permissiu

*Art. 20 ORUC: "Sche mancanzas na pon betg vegnir eliminadas tras la cussegliaziun u tras l'intermediaziun d'agid professiunal, supplitgescha l'autoritat la direcziun da la chasa da dimora – cun communicaziun a l'instituziun responsabla – da far immediatamain tut quai ch'è necessari per eliminar las mancanzas.*

*L'autoritat po suttametter la chasa da dimora ad ina surveglianza speziala e relaschar prescripziuns spezialas en chaussa.*

*Sche las mesiras n'hant betg success u sch'ellas paran insuffizientas gia da bel cumenzament ennà, retira l'autoritat la permissiu. Plinavant relascha ella a temp las ordinaziuns ch'en necessarias per serrar la chasa da dimora e sustegna – sche necessari – las provedidras ed ils provediders tar la collocaziun da las personas minorennas; sch'in privel nascha dal retard, dispona ella la serrada immediata da la chasa da dimora."*

Sche las mancanzas na vegnan betg eliminadas u na vegnan betg eliminadas a temp, ubain sche las midadas da las premissas per la permissiu na vegnan betg communitgadas u na vegnan betg communitgadas a temp, po la permissiu vegnir revocada u colliada cun novas cundiziuns.

## 9. Surveglianza

*Art. 19 ORUC: "La represchentanza cumpetenta da l'autoritat sto visitar la chasa da dimora uschè savens sco necessari, dentant almain mintga 2 onns.*

*Ella ha l'incumbensa da giuditgar en moda adequata, en spezial er en in discurs, davart la sanadad e davart l'assistenza da las personas minorennas.*

*Ella controllescha che las premissas per la concessiun da la permissiu sajan ademplidas e che las pretensiuns e cundiziuns ch'en colliadas cun quai vegnian observadas."*

L'uffizi dal servetsch social chantunal surveglia las maisas da mezdi e controllescha che las directivas vegnian observadas. Las visitas da la surveglianza vegnan per regla annunziadas. Ellas pon er vegnir fatgas senza annunzia ed en intervals pli curts.

## 10. Disposiziuns transitoricas

Instituziuns che han già ina permissiu ston ademplir las directivas il pli tard en connex cun la renovaziun da la permissiu.

## **11. Entrada en vigur**

Las directivas entran en vigur il 1. da november 2010.

### **Uffizi dal servetsch social chantunal dal Grischun**

Andrea Mauro Ferroni

Manader da l'uffizi

Cuira, il 1. da november 2010